

Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку

*Щодо законопроекту
№15437 від 22.07.2026*

Асоціація міст України звертається з пропозиціями щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання» з реєстраційним номером 15437 від 22.07.2026 (таблиця з пропозиціями додається).

Запропоновані виключення зі сфери дії Закону є критично необхідними для збереження спроможності органів місцевого самоврядування та комунальних підприємств у період воєнного стану і післявоєнного відновлення.

Збереження вузького виключення щодо компенсації витрат на послуги загального економічного інтересу є позитивним, однак недостатнім. Воно не покриває інші поширені форми підтримки комунального сектору. Тому вважаємо за доцільне на прямому законодавчому рівні закріпити запропоновані виключення для дотримання мінімально необхідного балансу між захистом конкуренції та забезпеченням безперебійного функціонування місцевого самоврядування.

Комунальні підприємства, що надають базові послуги (тепло-, водопостачання, водовідведення, управління відходами, міський транспорт), а також бюджетні заклади освіти, охорони здоров'я, культури та соціального захисту фактично виконують публічні функції і не діють на конкурентних ринках у класичному розумінні. Поширення на них повноцінної процедури контролю державної допомоги створює значне адміністративне навантаження, затримує прийняття оперативних рішень і ризикує паралізувати надання життєво важливих послуг населенню.

Аналогічно, рішення місцевих рад щодо встановлення місцевих податків і пільг, затвердження програм підтримки, надання гарантій, пільгових кредитів та передачі майна територіальних громад є інструментами місцевого економічного розвитку і забезпечення фінансової спроможності громад. Їх підпорядкування додатковим процедурам повідомлення та оцінки Антимонопольного комітету суттєво ускладнює реагування на виклики війни та потреби відновлення.

Просимо врахувати надані пропозиції під час підготовки законопроекту до другого читання.

Додаток: пропозиції до законопроекту № 15437 на 4 аркушах.

З повагою
Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН

Інна Комарова
(044) 486-30-82, i.komarova@auc.org.ua

Пропозиції Асоціації міст України до проєкту Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстр. № 15437 від 22.07.2026)

Діюча редакція ЗУ «Про державну допомогу»	У редакції законопроекту № 15437	Пропозиції Асоціації міст України
Стаття 3. Сфера застосування Закону	Стаття 3. Сфера застосування Закону	Стаття 3. Сфера застосування Закону
2. Дія цього Закону не поширюється на підтримку:	2. Дія цього Закону не поширюється на підтримку:	2. Дія цього Закону не поширюється на:
1) у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, розроблення, виготовлення, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів, їх складових та інших виробів військового призначення, які використовуються для задоволення потреб Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;	1) у сфері сільського господарства та рибальства, а також для забезпечення сектору безпеки та оборони товарами, роботами і послугами оборонного призначення, зокрема для розробки, виготовлення, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів, їх складових та інших виробів військового призначення, якщо така підтримка спрямовується виключно на товари, роботи і послуги, які призначені для використання в цілях безпеки та оборони;	1) підтримку у сфері сільського господарства та рибальства, а також для забезпечення сектору безпеки та оборони товарами, роботами і послугами оборонного призначення, зокрема для розробки, виготовлення, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів, їх складових та інших виробів військового призначення, якщо така підтримка спрямовується виключно на товари, роботи і послуги, які призначені для використання в цілях безпеки та оборони.

Діюча редакція ЗУ «Про державну допомогу»	У редакції законопроекту № 15437	Пропозиції Асоціації міст України
2) господарської діяльності, пов'язаної з: інвестуванням в об'єкти інфраструктури із застосуванням процедур публічних закупівель, публічно-приватного партнерства, концесії; наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг. <u>Перелік послуг, що становлять загальний економічний інтерес,</u> встановлюється Кабінетом Міністрів України;	2) господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації витрат на надання таких послуг. Перелік послуг, що становлять загальний економічний інтерес, встановлюється законами та актами Кабінету Міністрів України;	2) підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації витрат на надання таких послуг. Перелік послуг, що становлять загальний економічний інтерес, встановлюється законами та актами Кабінету Міністрів України;
3) проектів та заходів, що реалізуються Українським інститутом книги у порядку, встановленому <u>Законом України</u> "Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні", у тому числі надання державної субсидії розповсюджувачам видавничої продукції (книжкової продукції);	Відсутній	3) підтримку господарської діяльності комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, які надають послуги постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, управління побутовими відходами, перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом загального користування;

Діюча редакція ЗУ «Про державну допомогу»	У редакції законопроекту № 15437	Пропозиції Асоціації міст України
4) проектів, що реалізуються Українським інститутом книги у порядку, встановленому Законом України "Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні";	Відсутній	4) підтримку бюджетних закладів комунальної власності, комунальних некомерційних підприємств та товариств у сферах освіти, охорони здоров'я, культури, молодіжної політики, фізкультури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності, соціального захисту;
5) проектів, що реалізуються Українським молодіжним фондом, у порядку, встановленому Законом України "Про основні засади молодіжної політики";	Відсутній	5) державне стимулювання керуючих компаній, ініціаторів створення - суб'єктів господарювання та учасників індустріальних парків (у тому числі податкове і митне стимулювання), згідно із Законом України "Про індустріальні парки";
6) державне стимулювання керуючих компаній, ініціаторів створення - суб'єктів господарювання та учасників індустріальних парків згідно із Законом України "Про індустріальні парки".	Відсутній	6) на проекти рішень та рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також зміну розміру їх ставок, об'єкта оподаткування, порядку справляння чи надання податкових пільг або про внесення змін до таких рішень, які прийняті на підставі і на виконання вимог Податкового кодексу України;

Діюча редакція ЗУ «Про державну допомогу»	У редакції законопроекту № 15437	Пропозиції Асоціації міст України
		7) виконання договорів публічно-приватного партнерства, укладених відповідно до Закону України «Про публічно-приватне партнерство»;
		8) нові програми допомоги, внесення змін до чинних програм допомоги, незалежно від зміни обсягів фінансування відповідних програм, затверджених місцевими радами;
		9) надання місцевими радами гарантій, кредитів на пільгових умовах, обслуговування кредитів за пільговими ставками;
		10) передачу рухомого та нерухомого майна, землі, природних ресурсів, що є у власності територіальних громад.

